

การปฏิบัติการเชิงรุกในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่ สถานีตำรวจนครบาลบางยี่ขัน

Proactive Crime Prevention in Area of Bang-Yi-Khan

Metropolitan Police Station

นภัทธภณ พูลผล* สหพัฒน์ หอมจันทร์**

Napatphon Poonphon* Sahaphat Homjan**

Received : 23 May 2022 / Revised : 1 June 2022 / Accepted : 29 June 2022

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการปฏิบัติการเชิงรุกเพื่อป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่สถานีตำรวจนครบาลบางยี่ขัน และเพื่อเสนอแนะแนวทางการปฏิบัติการเชิงรุกเพื่อป้องกันปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่ดังกล่าว วิธีดำเนินการวิจัย ใช้การศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ กลุ่มเจ้าหน้าที่ตำรวจในสถานีตำรวจบางยี่ขัน หัวหน้าชุมชนในพื้นที่สถานีตำรวจบางยี่ขัน ประชาชนที่อยู่อาศัยในพื้นที่สถานีตำรวจบางยี่ขัน และนักวิชาการด้านอาชญาวิทยา รวมจำนวน 18 ตัวอย่าง

ผลการวิจัยที่สำคัญ พบว่า ในการป้องกันอาชญากรรมของสถานีตำรวจนครบาลบางยี่ขันมีดำเนินการ ตามแนวคิดการปฏิบัติเชิงรุกในการป้องกันอาชญากรรมใน 4 ด้าน คือ ด้านสถานที่ที่ใช้การแบ่งจุดตรวจตามความสำคัญในจุดต่างๆ โดยเฉพาะจุดเสี่ยงของอาชญากรรม ด้านการแก้ไขปัญหา ใช้การปรับแผนการออกตรวจเพื่อให้สอดคล้องกับอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่โดยวิเคราะห์จากสาเหตุของคดีที่เกิดขึ้นในรอบเดือนที่ผ่านมา ด้านบุคคล ใช้การป้องกันและติดตามเพื่อลดโอกาสการกระทำความผิดของผู้ที่เคยมีประวัติอาชญากรรม และด้านชุมชน ใช้การส่งเสริมให้ประชาชนรู้จักป้องกันตนเอง ด้วยการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ส่วนปัญหาที่พบได้แก่ ปัญหานโยบายไม่ต่อเนื่อง กำลังพลอุปกรณ์และงบประมาณไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งปัญหาการขาดความรู้ด้านความรู้ด้านกฎหมาย และความรู้ในการป้องกันตัวจากโรคระบาด แนวทางในการแก้ไขปัญหาในส่วนสำนักงาน

*รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะตำรวจศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ

**รองศาสตราจารย์ พันตำรวจเอก ดร.อาจารย์ประจำหลักสูตรหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะตำรวจศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ

*Master degree on Public Administration, Faculty of Police Science, Royal Police Cadet Academy.

**Associate Professor. Police Colonel Dr. of Public Administration Program, Faculty of Police Science, Royal Police Cadet Academy

ตำรวจแห่งชาติควรนำแนวทางการป้องกันอาชญากรรมเชิงรุกไปกำหนดเป็นนโยบายให้สถานีตำรวจต่างๆใช้เป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป และสถานีตำรวจนครบาลบางเขนควรเร่งแก้ไขปัญหามีอยู่ทั้งหมดเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน

คำสำคัญ : การปฏิบัติการเชิงรุก/ การป้องกันอาชญากรรม/ สถานีตำรวจนครบาลบางเขน

Abstract

The study on Proactive Crime Prevention in Area of Bang-Yi-Khan Metropolitan Police Station had objectives to study problems on using Proactive Crime Prevention strategies in Area of Bang-Yi-Khan Metropolitan Police Station and made suggestions to use such strategies in effective way. The qualitative research method was used with in-depth interview of totally eighteen key persons, from the Bang-Yi-Khan Metropolitan Police Station, community heads, people in the local community in the area and crime academicians.

The results showed that the Bang-Yi-Khan Metropolitan Police Station used crime protective measures as proposed in Crime Prevention Theory in 4 approaches. On place approach, they had checkpoints in high-risk area and tried to reduce the opportunity for committing crime. On problem solving approach, the station adapted inspection plans according to the current crime. On people approach, they made plans to trace people who had chance to do crime and on community approach, the station had community participation through community heads. The problems happened on discontinue strategy, shortage of manpower, equipment and budget and police in charge lack of knowledge about Law and personal health protection. The National Police Office was also suggested to use Proactive Crime Prevention strategies for all police stations and Bang-Yi-Khan Metropolitan Police Station was suggested to solve all problems occurred.

Keywords: proactive prevention/ crime prevention/ Bang-Yi-Khan Metropolitan Police Station

บทนำ

ในปัจจุบันอาชญากรรมมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นตามการขยายตัวของประชากรและการขยายตัวของเมือง ทั้งรูปแบบอาชญากรรมยังก้าวหน้าไปตามความเจริญของเทคโนโลยี ส่งผลให้การปราบปรามเป็นไปด้วยความยากลำบากกว่าแต่ก่อน สำนักงานกิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม ได้กล่าวถึงอาชญากรรมพื้นฐานที่มีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชาติในปัจจุบัน ว่า ประกอบด้วยอาชญากรรมต่อทรัพย์สิน เช่น ลักทรัพย์ ปล้นทรัพย์ ทำให้เสียทรัพย์ บุกรุก อาชญากรรมต่อชีวิตและร่างกาย เช่น ทำร้าย พยายามทำร้าย ช่มชู้ อาชญากรรมทางเพศ เช่น การข่มขืน การกระทำอนาจาร ลวนลามทางเพศ และอาชญากรรมเกี่ยวกับการแอบอ้างใช้ข้อมูลส่วนตัวหรือข้อมูลทางการเงินหรือแอบอ้างใช้เอกสาร (สำนักงานกิจการยุติธรรม, 2550) ปัญหาอาชญากรรมจึงเป็นปัญหาที่ร้ายแรงยิ่งต่อสังคมไทย เพราะส่งผลกระทบต่อชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน และเป็นปัญหาที่สร้างความไม่สงบให้แก่สังคมสร้างความเดือดร้อนต่อชีวิตและทรัพย์สิน ทั้งมีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชาติในปัจจุบันด้วย

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้นถือได้ว่าอาชญากรรมเป็นภัยร้ายของทุกสังคม ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายทั้งในด้านสวัสดิภาพ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ในด้านความสงบเรียบร้อยของสังคมในส่วนรวม ความสูญเสียและความเสียหายอันเกิดจากอาชญากรรม ในด้านเศรษฐกิจและสังคมมีมูลค่ามากมายมหาศาลในแต่ละปี รวมทั้งมีผู้บาดเจ็บล้มตายเนื่องจากการก่ออาชญากรรมเป็นจำนวนมาก ดังนั้น การดำเนินการป้องกันอาชญากรรมของเจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งมีหน้าที่หลักในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมจึงเป็นเรื่องสำคัญ

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยเฉพาะในการปฏิบัติการเชิงรุกเพื่อป้องกันการเกิดอาชญากรรม โดยเลือกศึกษาในพื้นที่สถานีตำรวจนครบาลบางยี่ขัน ซึ่งเป็นพื้นที่หนึ่งในกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้การวิจัยครั้งนี้จะเป็นการสร้างองค์ความรู้ด้านการป้องกันการเกิดอาชญากรรม โดยเฉพาะการปฏิบัติการเชิงรุกมีเพื่อป้องกันอาชญากรรม ซึ่งผลการศึกษาจะเป็นแนวทางที่สถานีตำรวจต่าง ๆ จะได้นำไปใช้ในการป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวทางการปฏิบัติการเชิงรุกเพื่อป้องกันอาชญากรรมในเขตพื้นที่สถานีตำรวจนครบาลบางยี่ขัน และปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น
2. เพื่อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาลักษณะ และการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติการเชิงรุกเพื่อป้องกันปัญหาอาชญากรรมในเขตพื้นที่สถานีตำรวจนครบาลบางยี่ขัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้แนวคิดในการป้องกันอาชญากรรมเชิงรุก ที่กำหนดแนวทางการป้องกันอาชญากรรมเชิงรุกของเจ้าหน้าที่ตำรวจ แบ่งออกได้เป็น 4 กรอบแนวความคิด คือ กรอบแนวคิดด้านเกี่ยวกับสถานที่ กรอบแนวคิดเกี่ยวกับด้านการแก้ไขปัญา กรอบแนวคิดด้านการเน้นที่ตัวบุคคล และกรอบแนวคิดด้านเกี่ยวกับชุมชน (Tracey L.Meares ,2017) แนวคิดทฤษฎีสามเหลี่ยมอาชญากรรม (Crime Triangle Theory) ที่เน้นถึงองค์ประกอบของการเกิดอาชญากรรม 3 ด้าน คือ ผู้กระทำความผิด/คนร้าย (Offender) เหยื่อ (Victim)/เป้าหมาย (Target) และ โอกาส (Opportunity) ซึ่งหากได้มีการองค์ประกอบด้านใดด้านหนึ่งออกไป ก็จะทำให้การเกิดอาชญากรรมลดลงได้ (Ronald V. Clarke John Eck. (2016) แนวคิดการป้องกันอาชญากรรมที่ถือว่า การป้องกันอาชญากรรม เป็นเป้าหมายหลักของตำรวจเป็นภารกิจที่เจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องปฏิบัติเพื่อให้สังคมอยู่อย่างปกติสุข ประชาชนมีความสุข โดยมีการใช้มาตรการและวิธีการต่างๆ ที่จะไม่ให้อาชญากรรมเกิดขึ้น จำแนกออกเป็น การกำจัดต้นเหตุ การขจัดความปรารถนาที่จะกระทำความผิด และการขจัดโอกาสที่จะกระทำความผิด ซึ่งทั้งหมดเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ เอกชน และประชาชนต้องให้ความร่วมมือในการป้องกันอาชญากรรม อีกทั้งเป็นการควบคุมมิให้อาชญากรรมเกิดขึ้นได้อีก (สุดสงวน สุธีสร, 2547) แนวคิดการป้องกันอาชญากรรมเชิงสภาพแวดล้อม (Crime Prevention through Environmental Design) ที่เน้นการป้องกันอาชญากรรมโดยการออกแบบสภาพแวดล้อม เพื่อลดโอกาสการเกิดอาชญากรรม โดยการออกแบบและบริหารจัดการสร้างสภาพแวดล้อมที่มีการจัดภูมิทัศน์ เพื่อความปลอดภัย หรือสามารถทำให้ประชาชนรู้สึกปลอดภัย เช่น การออกแบบพื้นที่สาธารณะที่มีการติดตามสอดส่องผู้ใช้มากขึ้น หรือ โดยการออกแบบทางผ่านคนเดินถนนที่มีแสงไฟเพียงพอ และไม่ให้มีสถานที่ให้ผู้กระทำความผิดมีโอกาสแอบซ่อนตัว เป็นต้น (ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์, 2545) แนวคิดการป้องกันอาชญากรรมด้วยการจัดการตามสถานการณ์ ซึ่ง ถือว่า การป้องกันอาชญากรรม คือ การจัดการตามสถานการณ์ โดยมีพื้นฐานบนความเชื่อที่ว่า อาชญากรรมมักเป็นเรื่องของโอกาส ดังนั้นจึงต้องมีการจำกัดโอกาสของผู้กระทำความผิดในการเข้าไปมีส่วนร่วมกับการกระทำความอาชญากรรม (Freilich and Newman, 2017) และแนวคิดทฤษฎีชุมชนสัมพันธ์ที่ให้ชุมชนเข้าร่วมในการป้องกันและควบคุมอาชญากรรม โดยเชื่อว่า การป้องกันอาชญากรรมที่ประสบผลสำเร็จ ขึ้นอยู่กับชุมชนมากกว่าตำรวจ (Radelet, L. A., & Carter, D.,1994) นอกจากนี้ งานวิจัยนี้ยังมีการสังเคราะห์จากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น การศึกษาวิจัยปัจจัยการเกิดอาชญากรรมทางเพศและแนวทางการป้องกันอาชญากรรมทางเพศตามทฤษฎีสามเหลี่ยมอาชญากรรม (สุชมา อรุณจิต และวุฒิพล มั่นเหมาะ , 2559) งานวิจัยการปฏิบัติงานเชิงรุกเพื่อการป้องกันอาชญากรรมตำรวจภูธรภาค 7 (สุรพงษ์ ชัยจันทร์ , 2561) เป็นต้น

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่

(1) เจ้าหน้าที่ตำรวจในสถานีตำรวจบางยี่ขัน ทั้งระดับผู้บริหารที่เป็นชั้นสัญญาบัตร ได้แก่ หัวหน้าหน่วยงาน และหัวหน้ากลุ่มงาน จำนวน 4 คน และระดับปฏิบัติงาน ได้แก่ระดับต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตร อีกจำนวน 4 คน โดยทั้ง 2 กลุ่ม เน้นผู้รับผิดชอบด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม รวมเป็นจำนวน 8 ตัวอย่าง

(2) หัวหน้าชุมชน ในเขตพื้นที่สถานีตำรวจบางยี่ขัน จะเลือกโดยเน้นชุมชนที่ไม่มีปัญหาด้านอาชญากรรมในชุมชน 2 ตัวอย่าง และชุมชนที่มีปัญหาอาชญากรรมในชุมชน 2 ตัวอย่าง ใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ และสำนักงานเขตบางพลัด รวมจำนวนตัวอย่างจาก 4 ชุมชนๆละ 1 คน เป็นจำนวน 4 ตัวอย่าง

(3) ประชาชนที่มีที่อยู่อาศัยในเขตพื้นที่สถานีตำรวจบางยี่ขัน ใช้การสุ่มแบบไม่เฉพาะเจาะจงจากผู้ที่มีอายุ 20 ปี ขึ้นไป ที่เคยมีประสบการณ์การได้พบกับอาชญากรรม จำนวน 4 ตัวอย่าง

(4) นักวิชาการด้านอาชญาวิทยา เป็นนักวิชาการที่เคยสอน หรือทำวิจัยเกี่ยวข้องกับวิชาอาชญาวิทยา โดยอาศัยคำแนะนำจากโรงเรียนนายร้อยตำรวจ จำนวน 2 ตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการสัมภาษณ์ ได้ดำเนินการระหว่าง เดือนตุลาคมถึงธันวาคม 2565 โดยการสัมภาษณ์ต่อหน้า และการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ มีการติดต่อเข้าสัมภาษณ์ ผ่านการแนะนำของหัวหน้าสถานีตำรวจนครบาลบางยี่ขัน หัวหน้าชุมชน และผู้อำนวยการสำนักงานเขตบางพลัด ของกรุงเทพมหานคร โดยก่อนการสัมภาษณ์ได้ชี้แจงถึงความเป็นมาและความสำคัญของการศึกษาวิจัย วัตถุประสงค์ของการศึกษา รวมถึงรายละเอียดประเด็นสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ และแจ้งขออนุญาตบันทึกเสียงการสัมภาษณ์

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

การวิจัยศึกษานี้ ผู้ศึกษาวิจัยได้กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ซึ่งมีการสร้างแนวประเด็นคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการวิจัย โดยมีประเด็นสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลภูมิหลังของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ เพศ อายุ สถานที่ทำงาน พื้นที่ทำงาน หรือพื้นที่อยู่อาศัย ตำแหน่งหน้าที่ที่งาน

ตอนที่ 2 แนวทางการดำเนินการป้องกันอาชญากรรมเชิงรุกของสถานีตำรวจนครบาลบางยี่ขัน และสภาพปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินการป้องกันอาชญากรรมเชิงรุกของสถานีตำรวจนครบาลบางยี่ขัน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะถึง แนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรค และแนวทางในการใช้มาตรการป้องกันอาชญากรรมเชิงรุกให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาวิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลแบบการวิเคราะห์เนื้อหาทั้งหมดตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 4 ประเด็น ดังนี้ คือ แนวทาง การดำเนินการป้องกันอาชญากรรมเชิงรุกของสถานีตำรวจนครบาลบางเขน สภาพปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลต่อการดำเนินการป้องกันอาชญากรรมเชิงรุกของสถานีตำรวจนครบาลบางเขน แนวทางในการแก้ไขปัญหาของสถานีตำรวจนครบาลบางเขนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้มาตรการป้องกันอาชญากรรมเชิงรุก และข้อเสนอแนะการดำเนินการป้องกันอาชญากรรมเชิงรุกของสถานีตำรวจนครบาลบางเขนเพื่อให้เกิดความยั่งยืน

นอกจากการวิเคราะห์ข้อมูลตามแนวทางดังกล่าวแล้ว ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลตามแนวทางการป้องกันอาชญากรรมเชิงรุก ตามแนวคิดในการป้องกันอาชญากรรมเชิงรุก ของ TRACEY L. MEARES (2017) ทั้ง 4 ด้านด้วย

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัย แนวทางการปฏิบัติการเชิงรุกเพื่อป้องกันอาชญากรรมในเขตพื้นที่สถานีตำรวจนครบาลบางเขน พบว่า มีการดำเนินการตาม แนวคิดการป้องกันอาชญากรรมเชิงรุกทั้ง 4 ด้าน ของ TRACEY L. MEARES (2017) คือ **ด้านเกี่ยวกับสถานที่** ได้มีการกำหนดจุดตรวจในเขตพื้นที่ที่อาจเกิดอันตราย หรือในระยะเวลาที่มักเกิดอาชญากรรม ได้มีการรักษาความปลอดภัยในพื้นที่เสี่ยงหรือจุดที่มีโอกาสเกิดอาชญากรรมได้ โดยใช้วงจรปิด การเพิ่มแสงสว่าง การตรวจตรา การเปิดไฟวาม **ด้านการแก้ไขปัญหา** ได้มีการจัดสายตรวจที่ออกตรวจตามกำหนดเวลาและพื้นที่ที่มีความเสี่ยง มีการรับแจ้งเหตุ และกำหนดเวลาเข้าถึงจุดเกิดเหตุที่รวดเร็ว ทันเหตุการณ์ **ด้านตัวบุคคล** ใช้การเฝ้าระวังผู้มีโอกาสก่อให้เกิดอาชญากรรม และการให้ชุมชนร่วมให้ข้อมูล รวมทั้งการนำประวัติการเกิดอาชญากรรมมาใช้ในการวางแผนเฝ้าระวัง และ**ด้านเกี่ยวกับชุมชน** มีการเข้าหาชุมชนผ่านทางหัวหน้าชุมชน สร้างความร่วมมือกับชุมชนในการสร้างความปลอดภัยในชุมชน การส่งข่าวสาร การแจ้งเตือน และการรับแจ้งข่าว โดยมีมาตรการเก็บรักษาความลับจากการแจ้งข่าวด้วย ส่วนปัญหาอุปสรรค พบว่า มี 4 ด้าน คือ การดำเนินการตามนโยบายไม่ต่อเนื่อง โดยเฉพาะเมื่อมีการเปลี่ยนตัวผู้บังคับบัญชา การขาดแคลนกำลังพล เพราะเมื่อมีการโอนย้ายก็ไม่มีมีการบรรจุทดแทนได้ทันเวลา การขาดแคลนอุปกรณ์ที่สำคัญ เช่น ยานพาหนะ อาวุธ เครื่องมือสื่อสาร และการขาดความรู้เกี่ยวกับการเผชิญเหตุ ความรู้ด้านกฎหมาย และด้านสาธารณสุข

สรุปและอภิปรายผล

ผลการศึกษาแนวทางการดำเนินการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของสถานีตำรวจนครบาลบางเขน ด้วยการปฏิบัติงานเชิงรุกนี้ มีผลความสอดคล้องกับแนวคิดสาเหตุการเกิด

อาชญากรรมมาใช้ โดยเฉพาะพื้นที่ที่อาจเกิดอาชญากรรมได้ง่าย เช่น พื้นที่เปลี่ยว ย่านชุมชนแออัด เป็นต้น นอกจากนี้ ผลการศึกษายังมีความสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีสามเหลี่ยมอาชญากรรม โดยเฉพาะการติดตามผู้กระทำผิด/คนร้าย โดยมีการเฝ้าระวังผู้มีประวัติอาชญากรรม หรือบุคคลพ้นโทษ การให้ความระมัดระวังผู้ที่อาจเป็นเหยื่อ หรือเป้าหมาย และการลดโอกาสที่ผู้กระทำผิดหรือคนร้าย มีความสามารถจะลงมือกระทำความผิดหรือก่ออาชญากรรม

ในด้านการแก้ไขปัญา ผลการศึกษามีความสอดคล้องกับข้อเสนอของ สุรพงษ์ ชัยจันทร์ (2561) ที่เห็นว่า มาตรการป้องกันเชิงรุก คือ การวางแผนรับมือ และเตรียมพร้อมรับมือกับปัญหา หรือสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้น และเป็นกลยุทธ์ที่สามารถเข้าถึงและสร้างความร่วมมือจากประชาชน ได้ และมีการนำสื่อหรือเทคโนโลยีมาช่วยในการทำงานเชิงรุก เพื่อการป้องกันอาชญากรรมเพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ส่วนในด้านบุคคล ผลการศึกษาพบว่าสอดคล้องกับแนวคิดของ Freilich and Newman (2017) ที่เน้นการจำกัดโอกาสของผู้กระทำผิดในการเข้าไปมีส่วนในการกระทำอาชญากรรม และการเลือกใช้มาตรการต่างๆให้เหมาะสมกับสถานการณ์ มีการติดตามสอดส่องผู้ที่มีโอกาสกระทำความผิดมิให้มีการกระทำความผิดซ้ำโดยใช้ตำรวจชุมชน

ในด้านชุมชนสัมพันธ์ ผลการศึกษามีความสอดคล้องกับ ทฤษฎีชุมชนสัมพันธ์ ของ Radelet, L. A., & Carter, D. (1994) ที่มุ่งสนับสนุนส่งเสริมให้สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกันชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สิน ทั้งของตนเองและบุคคลอื่น ให้ปลอดภัยจากภัยอาชญากรรมโดยตำรวจ มีบทบาทเป็นฝ่ายวางแผนสนับสนุนให้คำปรึกษาแก่ชุมชนในการป้องกันอาชญากรรม ด้วยการส่งเสริมความร่วมมือร่วมใจระหว่างตำรวจและประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม และการปรับปรุงการติดต่อสื่อสารและความเข้าใจร่วมกันระหว่างตำรวจและชุมชนทั้งหมด ผ่านทั้งหัวหน้าชุมชนและคนในชุมชน มีการกระจายอำนาจให้ตำรวจผู้ปฏิบัติงานที่ทำงานสัมผัสกับประชาชน และใช้พลังความร่วมมือของประชาชนและอาสาสมัคร ในงานป้องกันอาชญากรรม เช่น อาสาสมัครตำรวจชุมชน สมาชิกแจ้งข่าวอาชญากรรม ตำรวจบ้าน หรือสายตรวจประชาชน เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม ในด้านปัญหาอุปสรรคเป็นเรื่องที่สถานีตำรวจนครบาลบางยี่ขันต้องเร่งแก้ไข ปัญหา เพราะทำให้ประสิทธิภาพในการป้องกันอาชญากรรมเชิงรุกลดน้อยลง โดยเฉพาะ การดำเนินการตามนโยบายไม่ต่อเนื่อง เมื่อมีการเปลี่ยนตัวผู้บังคับบัญชา เป็นเรื่องที่ควรให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติกำหนดเป็นนโยบายให้ทุกสถานีตำรวจรับไปปฏิบัติ ส่วนการขาดแคลนกำลังพล เป็นเรื่องที่สถานีตำรวจนครบาลบางยี่ขันต้องเร่งบรรจุกำลังพลเข้าแทนตำแหน่งที่ว่างโดยเร่งด่วน ด้วยการวางแผนกำลังพลที่มีประสิทธิภาพ สำหรับการขาดแคลนอุปกรณ์ที่สำคัญ เช่น ยานพาหนะ อาวุธ เครื่องมือสื่อสาร ควรเป็นเรื่องที่หัวหน้าสถานีตำรวจต้องรับผิดชอบ โดยการของบประมาณจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติมาดำเนินการ รวมทั้งอาจขอความร่วมมือจากผู้ประกอบการธุรกิจในท้องที่ให้เข้ามาสนับสนุน และควรจัดให้มีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ตำรวจเกี่ยวกับการขาดความรู้เกี่ยวกับการเผชิญเหตุ ความรู้ด้านกฎหมาย และด้านสาธารณสุขเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานด้วย

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

ผลการศึกษาวิจัย ได้ค้นพบประเด็นและปัญหาต่างที่น่าสนใจและนำมาสู่การวิเคราะห์เพื่อสร้างข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบาย

(1) สถานีดตำรวจนครบาลบางยี่ขันควรให้ความสำคัญกับการป้องกันอาชญากรรมเป็นหลัก โดยมีการกำหนดเป็นนโยบายต่อเนื่อง เพื่อมิให้เกิดความสูญเสียในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนมากที่สุด โดยเฉพาะการป้องกันอาชญากรรมในเชิงรุก เพื่อรองรับเหตุการณ์ปัญหาอาชญากรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นในอนาคต และเพื่อป้องกันอาชญากรรมก่อนที่จะเกิดขึ้นไม่ให้เกิดขึ้นหรือให้เกิดขึ้นน้อยที่สุด

(2) สถานีดตำรวจนครบาลบางยี่ขัน ควรมีนโยบายมุ่งเน้นการสร้างร่วมมือกับประชาชนและชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมเป็นหลัก โดยการให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าไปในชุมชนเพื่อสร้างความใกล้ชิดและเป็นมิตรกับประชาชนให้มากที่สุด พร้อมทั้งเปิดรับฟังปัญหาของประชาชนเพื่อหาแนวทางแก้ไข และเข้าไปช่วยเหลืออำนวยความสะดวกต่างๆ ใช้สื่อประชาสัมพันธ์แนะนำคนในชุมชนในการป้องกันตนเอง รวมทั้งการพัฒนารูปแบบการสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วม (Partnership) ให้มากขึ้น เช่น โครงการอาสาสมัครพิทักษ์ชุมชน เป็นต้น

(3) สถานีดตำรวจนครบาลบางยี่ขันควรมุ่งเน้นการบริหารงานด้านกำลังพล เครื่องมือ งบประมาณ และวิธีการการทำงาน ที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการป้องกันอาชญากรรมมากที่สุด โดยมีการจัดสรรอัตรากำลังพลให้มีความเหมาะสมกับปริมาณ มีการฝึกอบรมและซักซ้อมการปฏิบัติเพื่อเพิ่มศักยภาพของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ทั้งสายตรวจ และชุดชุมชนสัมพันธ์ให้มีความเป็นมืออาชีพ

(4) สถานีดตำรวจนครบาลบางยี่ขันควรมีการปฏิบัติการข่าวสารในเชิงรุก โดยมีการจัดเก็บ ข้อมูลข่าวสารจากหรือคนในชุมชนให้มากที่สุด เพื่อป้องกันอาชญากรรมที่อาจเกิดขึ้นไม่ให้เกิดขึ้นและนำข้อมูลข่าวสารเหล่านั้นมาวิเคราะห์ วางแผนและกำหนดแนวทางในการป้องกันอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนกลุ่มในกลุ่มเสี่ยงที่น่าจะตกเป็นเหยื่อ ได้ทราบถึงแนวโน้มดังกล่าวเพื่อหลีกเลี่ยงอาชญากรรมด้วย

(5) สถานีดตำรวจนครบาลบางยี่ขันควรมุ่งเน้นการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่ไปประยุกต์ใช้ในการป้องกันอาชญากรรม เพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานที่รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการใช้งาน Application ใน Smart Phone ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจทุกคนสามารถใช้งานได้จยารวมถึงเทคโนโลยียุคใหม่ เช่น เทคโนโลยีในการสืบค้นข้อมูล (POLIS, CRIMES, AMI) เทคโนโลยีสำหรับกำกับดูแลสายตรวจ (AVLS, ระบบตู้แดงอัจฉริยะ, Find my Friend, Life 360) เทคโนโลยีสำหรับการสื่อสาร (Line, Message) เทคโนโลยีสำหรับการรับแจ้งเหตุ (Police I lert u) ระบบโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV) การตรวจสอบจุดตั้งด่าน (Trapster) เป็นต้น

(6) สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรนำแนวทางการป้องกันอาชญากรรมเชิงรุกไปกำหนดเป็นนโยบายให้สถานีดตำรวจต่างๆถือปฏิบัติ และใช้เป็นปัจจัยหนึ่งในการประเมินผลการป้องกันอาชญากรรมด้วย

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

(1) สถานีตำรวจนครบาลบางยี่ขัน ควรดำเนินงานด้านการรักษาความปลอดภัยด้านสถานที่ ในหลากหลายมิติ เพื่อลดความหวาดกลัวอาชญากรรมของประชาชนในพื้นที่ โดยใช้มาตรการการเฝ้าระวังพื้นที่ และการตรวจท้องที่เป็นหลัก ทั้งสายตรวจทุกประเภท เเวสสืบสวน อาสาสมัครต่าง ๆ โดยมุ่งเน้นจุดเสี่ยง/จุดล่อแหลม และแหล่งท่องเที่ยวสำคัญต่าง ๆ ควบคู่ไปกับมาตรการอื่นๆ เช่น การตั้งจุดตรวจ จุดสกัด โดยบูรณาการร่วมกับฝ่ายทหารและฝ่ายปกครอง มีการเฝ้าระวังด้วยระบบ กล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV) และการปรับสภาพแวดล้อม เพื่อการป้องกันการกระทำความผิด

(2) สถานีตำรวจนครบาลบางยี่ขัน ควรใช้ตำรวจชุมชนสัมพันธ์ (Community Policing) เป็นผู้นำหน้าที่หลักในการสื่อสารกับประชาชนในเรื่องการป้องกันอาชญากรรมที่จะเกิดขึ้นกับตนเอง หรือในชุมชน และรับข่าวสารเชิงลึกจากประชาชนเกี่ยวกับปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการวางแผนป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่ชุมชนนั้น ๆ โดยใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศในทุกช่องทาง และมีกลไกที่ทำให้คนที่แจ้งเบาะแสรู้สึกปลอดภัย เพื่อให้ประชาชนมีความไว้วางใจเจ้าหน้าที่ตำรวจ และให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการป้องกัน และปราบปรามอาชญากรรมด้วยการรักษาความลับเกี่ยวกับผู้แจ้งเบาะแสต่างๆ หรือมีโครงการคุ้มครองพยาน

บรรณานุกรม

- ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์. (2545) *การควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม : หลักทฤษฎีและมาตรการ*. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ
- สุดสงวน สุธีสร, (2547) *อาชญาวิทยา*, กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- สุขมา อรุณจิต และ วุฒิพล มั่นเหมาะ (2559) ปัจจัยการเกิดอาชญากรรมทางเพศและแนวทางการป้องกันอาชญากรรมทางเพศตามทฤษฎีสามเหลี่ยมอาชญากรรม, *วารสารวิชาการอาชญาวิทยาและนิติวิทยาศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ*, 2(1):23-32.
- สุรพงษ์ ชัยจันทร์, (2561) *การปฏิบัติการเชิงรุกเพื่อป้องกันอาชญากรรมตำรวจภูธรภาค 7*, หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 60 ประจำปีการศึกษา 2560-2561
- สำนักงานกิจการยุติธรรม. (2550). *การป้องกันอาชญากรรมในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล: ศึกษาการจัดสภาพแวดล้อม สำหรับการจัดทำคู่มือสำหรับประชาชน*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม.
- Freilich, J. D. and Newman, G. R. (2017). *Situational Crime Prevention*. Oxford Research Encyclopedia of Criminology
- Radelet, L. A., & Carter, D. (1994). *The Police and the Community* (5th ed.). Englewood Cliffs, NJ : Prentice-Hall.
- Ronald V. Clarke John Eck. (2016). *Crime Analysis for Problem Solvers In 60 Small Steps*, Washington, DC: Office of Community Oriented Policing Services.

Tracey L. Meares (2017). *Proactive Policing: a Summary of the report of the National Academies of Sciences, Engineering, and Medicine*, www.researchgate.net